

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSES-féle HÁZ)

HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RESZÉT

— ILLETO KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDÖK. —

— KEZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. —

Megjelenik minden vasárnap es csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre — — — — 12 K. Fél évre — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — 3 K. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLER.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSES-féle HÁZ)

HOVA AZ ELŐFIZETESI PÉNZEK KÜLDENDÖK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

Szanatóriumot a tüdőbetegeknek.

Megdöbentő statisztikai adatok igazolják, hogy Magyarországon mily óriási pusztítást okoz a tüdővész.

Ha a számok aránya méltán ejtheti szomorú aggodalomba az embert akkor, midőn egy ország halandóságának statisztikáját olvassa, mennyire elszomorító olvasni azon heti statisztikát, mely Esztergom vármegye és város halálzásairól és a halálokokról számol be!

A tüdővész a megyénk és városunk területén jelentkező halálesetek egy negyed részének okozója ma már, nem is említve azt, hogy nem tudjuk, vajjon a lakosságnak mily része hordja már magában a baj csiráját ennek első, másodlagos és további fejlődése tekintetében.

Amíg azonban mélyeséges aggodalomban vagyunk, egyuttal tehetetlenül állunk a kór terjedésével szemben.

A tüdőbeteg teljesen elhagyatottan várhatja biztosra vett pusztulását. Nincs reménye egyetlen irányban sem ahhoz, hogy hátha meggyógyul, hogy baját talán orvosolni is lehet, mert nincsenek olyan intézkedéseink, amelyek a betegség kezdetén levőknek ugyszólván biztos gyógyulást, a betegség középfokában levőknek pedig a gyógyulásra reményt nyújtanának!

Pedig ma már jól tudjuk, hogy miből keletkezik a rettenetes baj s hogy lehet azt kifejlődésében meggátolni, vagy akit már megközelített, azt attól megszabadítani.

Nagy baj, hogy a társadalom minden osztályában könnyelműen fogják fel ennek a bajnak emberirtó minőségét. Pedig hogyha már egy egyszerű meghűtést óvatosan, házilag azonnal orvosolnának, vagy a meghülés utókövetkezményeként fennmaradt hurutos állapot óvatos orvoslására törekednének, avagy a bajban benn levőt az egészségesektől elkülönítenék, gyógykezelnék, illetve az ilyen maga magát különítené el, már kisebb volna a veszedelem.

Amíg azonban az emberek életük drága kincsét, az egészséget nem óvják, nem ápolják, sőt elhanyagolják, azoknak kell valamilyen tenni, akik felvilágosodottabbak.

Mit kell tehát tenni?

Az okosabbak adjanak jó tanácsot a kor-

látoltabbaknak, vagy a könnyelműeknek, a társadalom szövetkezzék arra, hogy anyagi áldozatok révén megmenti a bajban levőket és enyhíti a menthetetlenül pusztuló szerencsétlenek szenvedéseit.

E részben nincs mértéke az áldozatnak. Inkább áldozzuk fel vagyunk egy részét, inkább koplaljunk, vagy vonjuk meg magunktól a kényelmet, mintsem megtagadjuk részvételünket, mert amit eszelekszünk, az nem csak a szenvedőknek üdvös, hanem nekünk, vagy bajba jutott hozzánk tartozóinak is hasznára válhat.

Ugy tudjuk, hogy Esztergom még nem fogyott ki az áldozatkészségtől. Óriási vagyon fordítható az emberiség jóvoltáért!

Mert első az egészség. Ha ezzel rendelkezünk, akkor jöhetnek csak a kultura oltáira szánt áldozatok.

Vajjon nem lehetne e városunkban egy tüdőbeteg szanatóriumot létesíteni?

Akik hivatottak arra, hogy egy ilyen célu mozgalmat megindítsanak, ne késlekedjenek azzal.

Igy első sorban az orvosok, illetve a helyi orvos szövetség, azután a hatóságok.

Mi erősen hisszük, hogy egy ilyen intézmény létrehozatalához Esztergomban ki-kitehetségén felül járulna.

Csak gyorsan, mert ezek életéről, családok boldogságáról, egy ország és a mi kis városunk komoly közgazdasági veszedelméről van szó!

D'or.

Az elveszett pótdadó.

— A város panaszirata. —

Esztergom város legutóbbi közgyűlésében a 36.000 koronás ideiglenes kölesön felvételét a főkapitálannal szemben elveszett pótdadóval indokolták. Egyik-másik lapban oly vádak jelentek meg, mintha a város eme pótdadó kivételénél önkényesen és ötletszerűen járt volna el. Főkép Hoffman Ferenc pénzügyi tanácsost érte a vád, aki pedig ezen ügyben dicséretet érdemlő tevékenységgel és körültekintéssel dolgozott, eredményt is ért el, nem rajta mult, hogy a törvényes alapon követelésbe vett pótdadó megis elveszett. Az a panaszirat, amelyet a város e tárgyban a közigazgatási

érdekesnek tartjuk tehát azt szószerint a közönséggel megismertetni.

„Esztergom vármegye közigazgatási bizottságának 1407 kb.359 szám alatt hozott határozata, mely szerint az esztergomi érsekség, az esztergomi főkapitán és az esztergomi papneveldek tőkekamat- és járadékadója ott fizetendő, ahol a dologi jogosítványok vannak, reánk nézve felette sérelmes, miért is bátrak vagyunk ez ellen panaszszal élni.

Sérelmes a fenti határozat, mert a közadók kezeléséről szóló 1883 évi 44 t.-c. 13 §-ának e) pontja világosan kimondja, hogy a tőkekamat- és járadékadó, ideértve a dologi jogosítványokból származó tőkekamat- és járadékadót is, mely adó kivételének alapjául az adózó által az adó évet megelőző évben bárhol húzott jövedelme képezi, és melynek adatai vallomások útján vagy hivatalból beszedett adatok segítségével állapíthatók meg, az adózó lakhelyén vettetik ki.

Ebből kifolyólag minthogy az esztergomi érsekség székhelye Esztergom, ennél fogva a budapestvidéki királyi Pénzügyigazgatóság 122157/X. 902 számú végzése szerint az érsekség tulajdonát képező Bajóth község határában fekvő dologi jogosítvány után 1901 és 1902 évre járt tőkekamat- és járadékadót Esztergomban vettetik ki s Bajóth községben törölni rendelte, melyet Esztergom vármegye közigazgatási bizottsága a 734/904 számú végzésével és a Közigazgatási Biróság a 3535/905 számú ítéletével helyben hagyott.

Minthogy pedig az esztergomi főkapitán és az esztergomi papnevelde székhelye szintén Esztergom, ennél fogva 1905 évtől kezdve mind a három terület a dologi jogosítványokból származó tőkekamat adó alá eső jövedelmök bevallására kértetett fel.

Az esztergomi érsekség a vallomást beadta, de az utóbb nevezett kettő megtagadta: miért is kényszerítve volt a város a dologi jogosítványokból származó bérjövödelmeket hivatalból beszerzett adatok alapján megállapítani és a budapestvidéki királyi Pénzügyigazgatósághoz jóváhagyás végett felterjeszteni, ahol is helybenhagyás után a tőkekamat adó a 4422/VII. 906 számú végzés szerint kivettetett és Esztergomban előíratott.

Az érsekség a megállapított adót elfogadta s 1905 évtől kezdve évenként az összes tőkekamat és járadékadót pontosan be is fizette, míg az esztergomi főkapitán és az esztergomi papnevelde ezen megállapított adó ellen felebbezéssel élt, de a magyar királyi Pénzügyminiszterium a 93443/906 sz. intézményével a királyi Pénzügyigazgatóság által hozott határozatot helyben hagyta.

Az esztergomi főkapitán a magyar kir. Pénzügyminiszteriumhoz címzett felebbezésén kívül az érdekelt községekkel együtt panaszukat a nagyméltóságú pénzügyi közigazgatási Birósághoz terjesztettek, ennél fogva az összes iratok oda jutottak, honnan a királyi Pénzügyigazgatóságnak azzal az utasítással adattak ki, hogy II. fokú elbírálás végett az ügy Esztergom vármegye közigazgatási bizottságához veztereltessek.

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

Mig az ügy ily folyamatban volt, a magyar királyi Pénzügyminiszterium a fenti törvényes előmenyekkel homlok egyenest ellenkezően minden törvényes alap nélkül a 74727/907 sz. körrendeletet hozta, mely szerint a dologi jogositványokból eredő tőkekamat- és járadék adó ott irandó elő, ahol maga a jogositvány van.

Ennek alapján Esztergom vármegye közigazgatási bizottsága Esztergom város által nagy utánjárás után kikutatott és megháromszorosodott állami adót, mely 1901 és 1902 évben 2730 kor, volt s 1905 évben 13.000 kor, 1906 évben 15.000 kor, s 1907 évben már 17.695 koronára emelkedett, a már hivatkozott közigazgatási bírósági ítélettel 1905 évtől kezdve törölni rendeli, míg 1901 és 1902 évtől kezdve Bajóth község után Esztergom városnál előíratni rendelt és befizetett dologi jogositványokból eredő tőkekamat- és járadékadót érintetlenül hagyta.

Hogy ezen fent hivatkozott 74727/907 szám alatt téves pénzügyminiszteri körrendelet alapján hozott közigazgatási bizottsági határozat helyt nem állhat, bizonyítja a 106.810/906 sz. a. hozott királyi pénzügyminiszteri rendelet, mely szerint az esztergomi főkapitán tulajdonát képező somogy-szobbi és tapsonyi bérbeadott dologi jogositványokból származó jövedelmek utáni adó 1906 évben a Pénzügyminiszterium által, mint legfelsőbb forum által, helyben hagyatott, ennél fogva ezen dologi jogositvány után kivetett tőkekamat adó Esztergom városánál ugyanazon esztergomi főkapitán mint tulajdonos fizetni tartozik, míg az előbb még 1905 évben megindított és felebbezéssel megtámadott s a hatásköri kérdés megoldásával hosszasan húzódtatott ügyből kivetett adót a közigazgatási bizottság visszamenőleg törölni rendeli.

Ezen kívül az ipolysági, kassai és még egy néhány Pénzügyigazgatóság területén fekvő dologi jogositványokból származó tőkekamat- és járadékadót azon címen, hogy azokat az illetékes királyi Pénzügyigazgatóság helytelenül az ottani községeknél rendelte előíratni, a Pénzügyminiszterium mint legfelsőbb forum ezen határozatok megváltoztatásával Esztergomban rendelte előíratni.

Továbbá, hogy ezen téves pénzügyminiszteri rendelet alapján Esztergom vármegye közigazgatási bizottságának 1407359 kb. sz. alatt hozott határozata helyt nem állhat, bizonyítja nemcsak az 1883 évi 44 t.-e. 13 §-ának e) pontja, mely az 1875 évben hozott tőkekamat és járadékadó törvények hézagát pótolja, hanem a gróf Szapáry Gyula magyar királyi Pénzügyminiszter által 1884 évben kiadott egyenesadó törvények és szabályok hivatalos összeállítása, sőt a legújabb dr. Margitay József miniszteri osztálytanácsos által szerkesztett és a magyar királyi Pénzügyminiszterium által elfogadott és 1905 évben kiadott tankönyv is, melyek szerint a dologi jogositványok bérletéből származó tőkekamat- és járadékadó a tulajdonos lakhelyén illetve székhelyén fizetendő, s mely utóbb idézett tankönyv a közigazgatási tanfolyam hallgatóit is ekkép tanítja.

Ezenkívül számtalan közigazgatási bírósági elvi jelentőségű határozat ekként döntött.

Mint hogy a többször hivatkozott téves pénzügyminiszteri körrendelet alapján Esztergom vármegye közigazgatási bizottsági határozata reánk nézve feleltette sérelmes, mely más községek jogtalan előnyére városunkat a tönk szélére juttatná s

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz, dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsónál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor-, légső és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még szakértelműek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másféltérsenél valamivel nagyobb üvegekben nagyobb vidéki városokban lerakatok szereztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár VÖRÖS JÓZSEF úrnál Esztergomban.

az amúgy is 100 %-os pótdadó alatt sínylődő polgárookra ezen adóalap elvesztése elviselhetetlen terhet róna, ennél fogva kénytelen a város tanácsa illetve közönsége jelen panasszal a nagyméltóságú magyar királyi Közigazgatási Bíróságnál kérelmezni, hogy a fenálló törvény alapján független bírói ítéletével a törvényt önkényesen magyarázni kívánó 74727/907. sz. pénzügyminiszteri rendelethez alapított Esztergom vármegyei közigazgatási bizottsági határozatot megváltoztatni, jelzett adóknak a jogosult élvezők lakhelyén való előírást továbbra is elrendelni méltóztassék, mert ez a törvényen alapuló igazság, mert különben a már is 100 %-os pótdadó 18.000 koronás pótdadó alap elvesztése következtében 120—125 %-ra szöknek fel, s helyt nem állhat oly p. ü. közigazgatási intézkedés, mely valamely város létfenntartásának törvényben gyökerező jelentékeny alap részletét egyszerűen elvonja azért, hogy jövedelmet élvező lakói mesterséges utakon a közterhek viselésében előnyben részesüljenek; ez jogállamban oly lehetlenség, mely ha mégis keresztül vitetnék, adózással túlterhelt városunkban a törvények igazságába vetett bizodalmat mély elkeseredés, és az így rendelkező kormány iránti nagyfokú bizalmatlanság váltaná fel.

Mindezek alapján ismételtlen tisztelettel kérjük a nagyméltóságú magyar kir. Közigazgatási Bíróságot, hogy panaszunkat igazságos kegyes figyelmére méltatni és független bírói ítéletével Esztergom szab. kir. város polgárainak sérelmét orvosolni méltóztassék; annál nagyobb bizalommal kérjük azt, mert végre is a törvény a Miniszter felett áll s ha a Miniszter törvénytelenül határozott, a Bíróság nemes feladatává válik a jogos panaszt a törvény értelmében a miniszteri rendelet felrétével is orvosolni.

Bizunk és reménykedünk a nagyméltóságú Közigazgatási Bíróságnak javunkra hozandó igazságos döntésében még azért is, mert hiszen a 74727/907. sz. pénzügyminiszteri határozat nem tüzetesen a mi itt tárgyalt jelen ügyünkre hozatott, sőt az általunk fenálló előadott döntő előmenyekkel és érvekkel szemben alig is lett volna meghozható.

A jól megindokolt panasziratnak fogantja nem volt. A közigazgatási bíróság a várost józós követelésével vétképp elutasította azzal az indoklással, hogy a panasz beadására a dologi jogositványoknál közvetlenül érdekelt községeknek nincs joguk.

TÁRCA.

Richárd főhadnagy.

Ismertem Richárd főhadnagyot. Magas alakját, oroszlanosra nyírt kutyájától követve, nem egyszer láttam hetykén, kardesőrtetve végig vonulni az utcán.

Nem is illik Richárd főhadnagy novellahősnek. Az ő kis tragédiája olyan szürke, megszókött, hogy lehetetlen egy percnél tovább gondolkodni fölötte.

Egy költséző eladósodott katonatiszt öngyilkos lesz. Erről ma már nincs mit beszélni. Ez társadalmi törvény. Richárd főhadnagról mégis írok én. Richárd főhadnagról, a halábraszántról, az otthon kigombolkodott urról.

Leült ez az ur egy este a kályhához és szólt legényéhez Istvánhoz.

— István fiam, van-e még borunk?

— Parancsára, főhadnagy ur, van.

— Alzó, fiam, hozd föl, amennyi csak van. Aztán fussál hívd el a Terát, Mars!

Richard ur föltögette a poharakat és ivott. Ivott, anélkül, hogy érezte volna az aranytisztá budaesonyi ízet. Kifogyott egy üveg, odavágta a kályhához.

Szemében tűz gyult ki. Szokatlan, lázongó, vadesillogásu. Leszedett egy öl könyvet a faragott álványról. Az éhes lángtorokba egymás után dobálta a diszkötéseket. Elnézte, milyen ólálkodva alattomosan futja körül a piros kígyó a lapszéléket. Milyen hízelkedve, szerelmesen esőkdossa körül és mikor érz, hogy ura lett, mohón falja, tombol, őrzöng izzó hatalmában.

Lobogolt lángvörösen, vigyorogva. Richard főhadnagy minden idegével érezte izzását. Ő benne is lobogott a vér. Föl-főlesapott agyáig, elöntötte piros hullámaival.

Gyorsabban, egyre gyorsabban dobálta a keze ügyébe eső tárgyakat a lángsírba. Olyat esapott öklével az asztalra, hogy összeroppant. Vad örömmel kapta föl és küldte azt is a többi után. Nem fért be a kályhaajtón. Főlkapott egy széket, azzal verte befelé . . .

Tera, aki megjött Istvánnal, bámulva állt meg az ajtóban. Még el se mondhatta, amibe kezdett, elvágta szavát Richár ur:

— Alzó fiam, csak hallgass. Hallgass. Most már egy szót se szólj. Nekem nem kellenek már ezek. A máséi meg ne legyenek. Elégtek. Hamuvá lettek. Így kell ennek lenni. Had pusztuljanak velem. Ne bánd. Beszélgesünk . . .

Szaggatottan, zihálva tört ki a beszéd melléből. Eres szeméin kikívillantak a nagy igazságok amelyek lelkét főlkavarták.

Hát mit szólnátok ti ahhoz, ha én öngyilkos lennék. No, ne kiabáljatok, nem most rögtön. Ne orgonálj Tera, csak tréfálok. De mégis, sajnáltok-e? Eh, üsse meg a menyődörg . . . Nem tréfálok . . . Igazán mondom. Te István, gyere ide. Megérdemelném, hogy a főfamra köpj. Meg mert még élek . . . Tudjátok, honnan jövök. Az ezredes úrtól. Szidott. Keresztül gázolt a lelke-men. Lepocsékolt, le a földig. És én hallgattam. kezemet sípkámhoz tartva, haptákban . . . Aztán megköszöntem és eljöttem. Nem haraptam ki az agyvelejét, nem téptem ki a lelkét. Pfüj . . . Ha neked mondták volna mindazt, egyikőtök már nem élne. Mert te komisz paraszt vagy. Énreám rámfér. Mert tiszt ur vagyok. Ur, fenét. Otromba gép. Akiből kiszípolyozták a lelket. Hülye, lélek nélküli eszköze vagyok a parancsnoknak. Öntudat, gondolkozás nélküli. Tépjétek le rólam ezt a csillagot. Utálom. Ezért adtam el magam. Ezért ölték ki belőlem az embert . . .

István meg Tera römülten néztek egymásra. Olyan szörnyű volt ez. A főhadnagy ur, az atyauristen miket beszél össze . . .

— Ugy-e, esodálkoztok? Ugy-e furesa ez, amit beszélek? De én megmondom nektek. Akarom, hogy tudja valaki, miket gondolok. Akarom, hogy belássatok a lelkembe. Megundorodtam üres naplopó életemtől. Utálom, gyűlölöm üres, bűnös lelkemet. Nincs semmi célja lételemnek. A szeméthordó is elmondhatja, nem élek hiába, én nem. Nincs semmi hasznom és ma már nincs senkim. Csak ti vagytok még. Tera fiam, szeretsz? Mond, hogy igen. Butaság de csak mond.

Tera, a nem feltűnő, de jóképű szőke Tera, főlkogott. Nem tudta miért, csak zokogott vadul, ész nélkül. A levegőben uszkált pernye és hamuszemekből egy megbomlott lélek sugta fölébe tragédiáját. Nem értette meg, de megérezte.

— Mi bajod, Tera fiam, mi bajod? Engem síratsz, ugy-e? Ne sirj fiam. Hallod, hogy ne sirj. Különbén csak sirj. Sirjatok mind a ketten. Ez illik én hozzám. Az eladósodott, a leszidott, a büntetésekkel agyongyőtrött tiszt urnak egy eseléd meg a privátdiner zokogja el siri indulóját.

forrást, ha gyomor-, bél- és légsőhuruttól szabadulni akarunk.

forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

ÁGNES-

Kedvelt borviz!

Nagy kellemetlen árnyak törtettek be az ablakon át. Mintha szárnyak esapkodását, baglyok huhogását hozta volna hátán a terjengő alkonyat. A szoba falára mázolt stilizált virágok spanyolsipkás brigantifejékké változtak át. A levegőben egy közelgő szerencsétlenség küldte előre borzongását. Richard ur rekedten, fáradtan, ritkásan küldte a szavakat. Nagyon kimerült volt egész lénye. Hallgatni szeretett volna, de nem tudott. Ki akarta beszélni fejből, le akarta beszélni lelkéről mindazt a gondolatot, amely a nagy lelki viharban váratlanul megrohanta.

— Ti itt vagytok mellettem. De hol vannak a szép asszonyok? Hol van büszke mennyaszonyom? Hol vagy? ugye elhagytál te is a többiekkel — és bezuzta Richard főhadnagy a nagy festett arckép üveglemezét. Piros vére kisördült apolt, f her kezéből.

— Hol vagytok jó pájtások? Könyvüvért tiszt urak. Fess katonák. Ezt meg a ti egészségekre és a tiétekre szép asszonyok, kik ez utra segítettek. De egy gyors mozdulattal ellibbentettek a kanyarodón, míg a gödörbe zuhanok — és a telt üveget oda vágta az állványhoz amelyen a pástorórákról hozott szép-asszonyképek díszeltek.

Aztán belevágódott ő is a boros, véres üvegeserép maszatba. A feszes atilla, a díszes zsinórozat fűrdött a piszokban.

A földült állványról fejükkel lefelé fordulva bámultak a bortól nedves fotografiák.

Salamon Tera, a szerelmes eselédleány, a sokszor fölpofozott, de hűséges István néztek egymásra egy darabig, aztán lekuporodtak a földre. Szólt Tera:

— Főhadnagy ur, ne sirjon. Ez ugy fáj nekem. Főhadnagy ur, lassa, én szeretem magát. Jöjjön, mulassunk mint máskor.

A szobában kellemetlen koromszag terjengett. Fojtogatta a torkukat. A meggyújtott lámpából füstfelhő párolgott ki és lassan, szítálva rakodott arcukra. A főhadnagy teste gyámoltalanul összeranduít. Megbénulva nézte a két eseléd. Összetörte őket a nagy ur nyomorúsága. Bűnösöknek érezték magukat. Valóságos mentegetőzni szerettek volna, mintha mindenért ők lennének a felelősek. A szobában nagyobb, mind nagyobb tért foglalt el a gőz. A nehéz esődet kínosan törte meg a csukló zokogás és az automatikusan felhangzó szó:

— Főhadnagy ur, főhadnagy ur.

Hajnalkor aztán kiment Richard főhadnagy a város mellett fekvő erdőbe. A nagy semmibe főlöszött lelke tudná csak megmondani, hogy a sok szép asszony, a sok jó pájtás közt volt-e, csak egy is, a kire fölvilágosodott lelke szeretettel tudott volna gondolni. Volt-e csak egy is, akinek arca fölmerült előtte amikor a esővet szívére illesztette...

... A kutyája holttestét kihült teteme mellett találták meg.

Salamon Tera, a kidőlgözött kezű eseléd, a pária, a lenézett fehér rabszolga meglátogatja vasárnap délutánokon jeltelen sirját és fizet a gondozásért nyolevan krajcárt havonta...

Szederkényi Anikó.

Mi ujság?

A megyei választókerületek választói névjegyzéke.

A dorogi és köbölküti ideiglenes névjegyzékek a központi választmány székhelyén Esztergomban a vármegyeházán a jegyzői hivatalban, továbbá mindkét választókerület minden nagyközségében és azon körjegyzőséghez tartozó választók névjegyzéke minden körjegyzőség székhelyén a netán beadandó felszólamlásokkal együtt, vagyis a dorogi választókerületben: Parkány, Nána, Pilismarót, Dömös, Keszölc, Csev, Dorog, Csolnok, Uny, Bajna, Nagysáp, Bajót, Nyerges-ujfalu, Piszke, Lábatlan, Süttő, Tát, Tokod és Sárissáp községekben. — a köbölküti választókerületben pedig: Muzsla, Ebed, Dunamoos, Bucs, Bátorkesz, Kisujfalu, Kőhidgyarmat, Kural, Érsekkéty, Bart, Bény, Kicsind, Köbölkut, Libád, Magyarözyén, Németsözyén, Farnad, Nögyöved és Kéménd

községekben, mindenütt a község, vagy bíró házában, f. évi május hó 5-től kezdve ugyanazon hó 25-ig bezárólag naponként reggeli 8 órától déli 12 óráig közszemlére kitéve lesznek, mely idő alatt azokat a községi előjáróság egy tagjának jelenlétében mindenki megtekintheti és d. u. két órától 6 óráig lemásolhatja. Ezen névjegyzékek ellen írásban felszólalni és ezen mindenki által megtekinthető felszólalás ellen észrevételeket tenni lehet. A felszólalások beadási határidejéül 10 nap vagyis május hó 1-től 15-ig bezárólag, az észrevételek beadására pedig május hó 16-tól 25-ig bezárólag terjedő határidő tűzött ki, mely záros határidőkön túl netán benyújtandó felszólamlások többé nem fognak figyelembe vétetni. Ugy a felszólamlások, mint az ezekre teendő észrevételek a központi választmányhoz intézendők és a szükséges okiratokkal felszerelve, azon község előjáróságánál, melynek névjegyzéke ellen a felszólamlás történt, kisközségben pedig az illető körjegyzőnél nyújtandók be.

Nyilvános Istentisztelet.

Az Oltáregyesület nyilvános istentiszteletét folyó hó 10-én tartja a vízvárosi zárda templomban. Előtte a hívek a sz. gyónást végezhetik. Az imádási napon pedig 1/27, 8, 9 és 1/10 órákor szent mise, d. u. 5 órákor szent beszéd és litánia.

Esküdtszéki ülészek.

A komáromi törvényszék mint esküdtbíróság f. hó 18-tól 23-ig ülészeket tart. Ezen ülészekre városunkból dr. Katona Sándor ügyvéd, Fekete Árpád primási tisztviselő és Gerenday József lapunk felelős szerkesztője hivatnak be esküdti szolgálattételre.

Majális Kovácspatakon.

Az idei kovácspataki szezon a budapesti bölcsészettanhallgatók nyitják meg. F. hó 7-én a budapesti egyetem bölcsész hallgatói és hallgatói nagy szabású majális rendeznek kies nyaralóhelyükön. A majálisra ez uton hívja meg a rendezőség városunk közönségét. A kiránduló társaság 7-én reggel érkezik Esztergomba ahol megtekinthetik városunk nevezetességeit, délután háromnegyed 2 órákor a Kovácspatakba rándulnak a csavargózzsal, és megkezdik a bizonyára felette sikeresnek ígérkező nyári mulatságot.

Matiné.

Brenner Juliska zenetanárno növendékei f. hó 10-én d. e. fél 11 órákor a „Kath. Körben” zongoramatinét tartanak. A matinéen Szeceky Marian, Janits Irén Deusch Margit, Kuffler Frida, Hartmann Rózsai, Pálmay Alexa és Deusch Alfréd fognak egy igen hatásos zeneszámokból álló műsort lejátítani. Az élvezetesnek ígérkező matinére a zenetanárno ez uton hívja meg a közönséget, mely minden esetre tömeges megjelenésével fogja honorálni a kiváló mester és ügyes tanítványai által produkáló hatásos műsort.

Bir day, arbor day.

A madarak és fak napjának ünnepét a kir. városi I. és II. kerületi leány- és fiúiskolák május 1-én ünnepelték meg. Reggel 8 órákor misét hallgattak a kis növendékek, utána pedig tanítóik vezetésével a Kossuth Lajos-utcai elemi iskola udvarára vonultak, hol igen hatásos és a nap jelentőségének megfelelő ünnepélyt tartottak. — A tárgysorozatban a madarakról és fákról szóló egyes versikeket szavaltak a kis diákok, majd Gyarmati József igazgató és Burány Ferencz osztálytanító méltatta a nap jelentőségét. A kedves ünnepély a Hymnus elneklésével ért véget.

A megyeház építési ügye megfelebbezve.

A vármegye törvényhatósági bizottságának legutóbbi közgyűlésében hozott azon határozatát, mely szerint a megyeház renoválási munkálataival Pfalez József helybeli vállalkozó bízott meg, — Holzspach budapesti cég, a pályázók egyike, megfelebbezte. — A felebbezés azon körülményre van bázisozva, hogy a Pfalez-fele ajánlat drágább a felebbező ajánlatánál. A felebbezés természetesen alaptalan, mert a versenytárgyalási hirdetményben világosan ki lett mondva, hogy a közgyűlés az ajánlatok felett teljesen szabadon dönt. A felebbezés legfeljebb az építési munkálatok megkezdését fogja akadályozni, ami bizony elég kellemetlen, mert ha a nyár folyamán nem lehet megkezdeni a renoválást, úgy az idén aligha készülnek el az átalakítással.

A leányvári tifusz.

A leányvári Grosz családban még mindig nem szűnt meg a kiütéses tifusz. Grosz Nándor bányamunkás és nővére már napok óta kinlódnak a rettenetes korban sőt ujabban özv. Grosz Lőrincnén is gyanus lázszimptomákat konstalálnak. Az alispán táviratban értesítette az esetről a belügyminisztert, mire ez szintén sürgönyileg intézkedett, hogy a körorvos naponként látogassa a Grosz család betegét. Seyler Emil megyei t. főorvos személyesen járt kün a helyszínén és a legszigorúbb óvintézkedéseket fogantatosította.

Katonáink nyári szabadságolása.

A cs. és kir. 5. hadtestparancsnokság vármegyénk alispánjához következő átiratot intézte. „A közös hadügyministerium rendelete folytán a csapatok gyakorlati tervezetbe a f. évben egy három heti fegyverszünet lesz felvéve, mely időtartama alatt a legénység aratási célokból szabadságolva lesz. Megjegyzem, hogy a gyalogsági és vadászesapatok legénységének szabadságoltatása nagyobb számban, a lovas és műszaki csapatok legénységének szabadságoltatása pedig a különös szolgálati körülményekre való tekintettel csak nagyon kis számban lesz engedhető. Ezen időre a tényleg reá szorulók lesznek csak szabadságolva mely körülmény a polgári járási hatóságok (községek) által igazolandó lesz. A legénység az előjáró csapatparancsnokságok által utasítva lesz, hogy hozzátartozóik által jogos kérésüket a községeknek bejelentessék.” A kérvények a szabadságolandók által f. hó végéig terjeszthetők elő.

A volt adópénztárnok nyugdíja.

Dóczy Antal a hivatalvesztésre ítélt volt városi adópénztárnok nyugdíját állapította meg legutóbbi ülésén a város jogügyi bizottsága. A nyugdíj 1160 koronában lett meghatározva. Dóczy a legutóbbi tisztújításon kibukott s így forma szerint meg kellett a nyugdíját állapítani. Ez a nyugdíj természetesen csak akkor fog jární Dóczynak, ha fegyelmi ügyében a legfelsőbb fórum kedvezően döntene.

Kié lesz az asztali készlet?

F. hó 5-én dől el!

Lapunkban már több ízben megirtuk, hogy egy remekbe készült asztali készlet fog kisorrolásra kerülni. A húzás határnapja f. hó 5-ének d. u. 4 órájára tűzött ki szerkesztőségünkbe, hol az a jelzett időben feltétlenül meg lesz tartva. A sorsjegytulajdonosokat illetve a részvételi ivec aláíróikat felhívjuk, hogy a húzáson megjelenni sziveskedjenek, mert azt tekintet nélkül a megjelenők számára meg fogjuk tartani. A húzás eredményét lapunkban közölni fogjuk.

Gyűlés a tűzoltóknál.

Az esztergomi önkéntes tűzoltó egyesület tegnap d. u. 4 órakor választmányi ülést tartott, melyen többek között egy új községi feekendő beszerzését is elhatározták.

Eljegyzés.

Laquer Aladár Pilisről eljegyezte Korányi Rózsit Esztergomban.

Május.

Május havának esomópontjai 3—4—7—8—16—20—23—25—30-ra esnek, amelyek közül leg-erősebb hatásuk a 7—16—20 és a 25-ikiek. A 7-iki hűvös, a 16-iki száraz meleg, a 20-iki csapadékos a 25-iki hűvös esetleg hideg jellegűek. Május hava az eddigiektől eltérőleg inkább száraznak mint nedvesnek ígérkezik, úgy hogy ha sűrűbb napkitörések jönnének e hónapban elő, tul száraz lenne, így nem válna kedvezővé a terményekre nézve. A meleg jelleg is már inkább hivatva van, a bolygók részéről kifejlődni e hónapban, amelyben van ugyan Jupiternek és Szaturnusznak is egy-egy együttállása a Holddal 7-e az egyik, 25-én a másik, de már ekkor Jupiter befolyása földünkhozi állása folytán nagyon csökkent, így a 7-iki csupán csak csapadékot hozna számunkra, ha Holdunk 8-án nem állana földtávolban, így azonban inkább csak szeles idő várható s ezt követőleg száraz meleg, mely időközbe esnek a fagyos szentek is amelyek az idén még jól fogják magukat viselni. A legközelebbi esomópont a 16-iki száraz jelleggel s csak a 20-ki az, mely esőt ígér, valamint a 25-ki, mely Szaturnusz együtt állása a Holddal, amely esomópont a Napon történő cikloson hatások esetére nagyobb hősiyvedést is hozhat, vagy pedig csak hűvös vagy zivataros esőt, mely utóbbi esetben ez jégeső is lehet.

Akiknek tetszik a katonai hecc.

A szentgyörgyemezei koresmárosokról kiderült, hogy ők az egyedüliek akik még a vasárnap bakahece után is szeretik a 76-os katonákat. Ezek a koresmárosok Hegedűs József városi képviselővel az élőkötő felesaptak a bakák fogadatlán prókatoráinak. Hegedűs u. am megtette azt, hogy deputációt vezetett az ezredeshez és ott hatalmas szonoklatot vágott ki az ártatlan bakák érdekében. Az ezredes gondolván, hogy verba volant, scripta manent az ő szempontjából igen helyesen azt mondotta, hogy adják irásba a védelmet. És a jó szentgyörgyemezeiek — mi telhetett tőlük — szépen hazamentek és madárfejtűikkel megfogalmazták a garázda katonák védőiratát mondván, hogy minden részeg baka ártatlan bárány, hogy a kivont bajonettel csak a fogukat akarták piszkálni, hogy az ungarische Hunde-t ők nem hallották, hogy a bakák a rendőrséggel nem verekedtek csak egy kissé nyájaskodni akartak velük. Szóval félreértés az egész és a katonai garázdálkodást csak az ujságok találták ki. Ha ezek után valaki számon fogja kérni katonáéktól a püpi botrányt oda fogják tartani az orra elé Hegedűs uram védőiratát. Csak arra vagyunk kíváncsiak mit fog szólni Hegedűs úr, ha a város közgyűlésén ez irányban kérdezősködni talál majd valaki.

x A következetes szerencse. Hiába mondjuk általánosságban szeszélyesnek, kiszámíthatatlannak a szerencsét, sok esetben éppen megfordítva van a dolog. Sokszor szinte meg hűséggel szegődik a jó szerencse egy helyre és rendületlenül állandó is marad. Jó tanulság erre a budapesti Gaedicke-bankház, mely mint a mi kir. szab. osztálysorsjáték főelárúsítója, az egész országban szinte közmondásosan ismert állandó szerencséséről. Sok millióra megy az összeg, melyet a bankház szerencsés ügyfeleinek juttatott és a most lezajlott sorsjátékban is számtalan nagy nyereményt fizetett ki váratlan boldogságára sok családnak. A Gaedicke A. bankház (Kossuth Lajos-utca 11) ezen paratlan

szerencséséje, meg az a gyors, pontos ügykezelés, melyben itt a vevőnek része van, könnyen megmagyarázzák óriási fogalmát és kedveltségét.

Léprekerült szélhámós.

Párkányból írja tudósítónk. F. hó elsején az itteni nagyvendéglőbe egy uri külsei idegen állított be és ott nagy multságba fogott. Egyre-másra hordatta fel az italokat és midőn már alaposan magára itányozta a közfigyelmet adaszólt a koresmárosnak, hogy szeretne néhány munkással beszélni és ohajtaná, ha minél több ilyen embert hívna be a koresmáros. Míg a vendéglős munkásokért járt az egyik vendég Nemes Flórián beszédbe ereszkedett az idegennel. Beszéd közben az idegen elárulta, hogy ő tulajdonképen munkásokat ohajt toborozni és mindenkinek aki neki 30 fillért fizet igen jó állást szerez Budapesten. Ha kellő számú jelentkező akad úgy már néhány nap mulva külön hajót fog értünk küldeni. Nemes erre rögtön áttelefonált a csendőrségre honnan egy járőr jött ki a helyszínére és ott a gyanus idegent miután nem tudta magát igazolni letartoztatták.

A csavargözös nyári menetrendje.

Esztergom-város — Esztergomi Csavargözös-Kovács-patak vesuti állomás között május hó 1-től a következő menetrend érvényes. I. menet reggel 5 óra 45 p. a 6 óra 14 p. Bpestre induló és a 6 óra 44 p. szintén Bpestre induló személyvonatokhoz. Továbbá a 7 óra 38 p. Bpestről érkező érsekújvári személyvonathoz. II. menet reggel 7 óra 30 p., a 8 óra 10 p. Bpestről érkező 1404. sz. zsolnai gyorsvonathoz, és a 8 óra 43 p. Budapestre induló személyvonathoz. III. menet d. e. 10 óra 30 p., a 11 óra 11 p. Bpestről érkező wieni személyvonathoz. IV. menet d. u. 2 óra 45 p., a 3 óra 43 p. Bpestről érkező gyorsított személyvonathoz. Továbbá a 3 óra 26 p. Bpestre induló 215. sz. személyszállító gyors-tehervonathoz; és a 3 óra 54 p. szintén Bpestre induló Wienből jövő személyvonathoz, és a 4 óra 38 p. Bpestről érsekújvári személyvonathoz. V. menet d. u. 4 óra 40 p., a 6 óra 40 p. Bpestre induló személyvonathoz. VI. menet feltételes d. u. 6 órakor. (Ezen menettel a 6 óra 40 p. Bpestre induló 125. sz. személyvonat esetleg elérhető.) VII. menet este 8 órakor, a 8 óra 30 p. Bpestről érkező személyvonathoz, és a 9 óra 24 p. Bpestre induló Érsekújvárból jövő személyvonathoz. VIII. menet este 9 óra 15 p., a 10 óra 22 p. Bpestről érkező vonathoz. A törvényesen előírt havi kazántisztítás miatt f. évi május hó 1-től kezdődőleg minden második pénteki napon a csavargözös este 6 órától nem közlekedik, azonban már másnap reggel 5 óra 45 p. ismét folytatja rendes menetét.

A közlegelők bajai.

Az a nemtörődomség, mellyel az érdekelt közönség a közgazdaságra, kiváltképen vidékünkön oly fontos e nemű birtoktestek kezelésével szemben állandóan viseltetett, azt eredményezte hogy a közös levegők annyira tele vannak mindenféle, nem ritkán ártalmas gyomokkal és tüskébokrokkal, mintha ezek a legelőkön mesterségesen tenyésztetnének, minélfogva azoknak gyökeres kiirtása tovább nem mellőzhető. A kiirtás idejéül a tavaszutón, esetleg nyárelői hónapban szokásos tartósabb esőzések ideje legalkalmasabb. A muzslai főszolgabíró ismerte népünknek minden, bármily üdvös, újítástól idegenkedő és bizalmatlan-kodó természetét, már most felhívja az előjáróságokat, hogy az érdekelt legelőtulajdonosokat a kutyatej s egyéb elnevezések alatt legelőinken otthonos káros növények irtására kötelezzék s amennyiben az érdekeltet ezen kötelezettségüknek az arra alkalmas első alkalommal meg nem felelnek, költségükre felfogadandó napszamosokkal végeztessék az irtást.

A katonai botrány utóhangja.

A mult vasárnapi katonai garázdálkodás és magyarfalás felett még most sem tudott megnyugodni a közvélemény. Nem látunk semmiféle intézkedést, mely a megsértett polgárság számára elégtételt nyujtana. Csak úgy amint ez a kaszárnya falán át kiszivárgott jelenthetjük, hogy Hess Rezső ezredes elrendelte, hogy ezentul vasárnaponként megerősített katonai őrzatok cirkáljanak a külvárosi koresmák körül. Mi ebben az intézkedésben sem elégtételt — sem pedig garanciát nem birunk felfedezni. A katonai őrzatok sohasem szokták komolyan venni hivatásukat, ha csak akkor nem amidőn civilbagázdsokra szabadítják rá őket. Még sohasem tapasztalta senki; hogy ilyen őrzat pláne amely nem is tiszt vezetése alatt áll valami nagy erélyességet tanusított volna a garázdálkodó bakákkal szemben. Varjú nem vájja ki a varju szemét! Mi azt vártuk, hogy az ezredes jó időre el fogja tiltani a katonaságot a külvárosi koresmák látogatásától. Ha nem tette, ám majd megteszi a rendőrkapitány. Ha jobban fog esni a baka uraknak, hogy nem fogják őket kiszolgálni a koresmákban, ám tessék. Ezt igen könnyen elérhetik. Unger Hugó rendőrkapitány máris intézkedett, hogy a Baróth-féle koresmát — ahol a garázdálkodás kezdődött, — vasárnaponként esti 8 órakor már le kell zárni. A rendőrkapitány ezen intézkedését természetesen csak helyeselni lehet. Ez volt a legkevesebb amit tehetett.

Osztálysorsjáték.

A mostanában lefolyt magy. kir. szab. XXI. sorsjátékra tett visszapillantás jellemző tanuságát nyujtja annak, hogy azon körülbelül 33 millió koronára tehető összeg, melyet az osztálysorsjáték évente nyeremények fejében kifizet, miként osztódik el az ország minden vidékére, vagyontalan emőereket téve gazdaggá; fokozott mértékben igazolja ezt éppen a most lefolyt XXI. sorsjáték. A 600,000 koronás nagyjutalom Szabadkára került; a 400,000 koronás első főnyereményt Szolnokon nyerték, a 200,000 koronás nagy nyeremény és a 100,000 koronás főnyeremény, ugyszintén az 50,000 és 60,000 koronás főnyeremények Budapestén kerültek kiosztásra, a 80,000 koronás nagy főnyeremény Nyiregyháznak jutott, a 40,000 koronás főnyereményt Kassa kapta, Pozsony is részes a nyereményekben 30,000 és 20,000 koronás összegekkel. Számos jelentékeny nyeremény került még az ország különböző vidékeire fentiekén kívül. Mérléggelve azon körülményt, hogy a sorsjegyek legnagyobb része $\frac{1}{8}$ és $\frac{1}{4}$ -es beosztásban kerül kibocsátásra, megközelítőleg fogalmat alkothatni arról, hány ember lett szerencsés ily főnyeremények révén.

* A „Zenélő Magyarország” közismert zeneműfolyóirat ép most megjelent 358. füzeté ujjra a a legjobb s kedvelt zongora ujdonságokat közli, mint: Siposs Antal „Szerlem rósája” című hangulatos, szép dalát, Szepessy László gyönyörű szövegére. II. Franck Gábor, Az utolsó ajándék hatásos műdalát, III. Kusz Ferenc „Melancholia” francia népszerű boston keringőjét, zongorára. Elismert tény, hogy annyi zeneművet, s a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló ujdonságait, csak 6—8 koronáért szerezhetni meg külön kiadásokban amennyit egy füzeté ad e pompás zeneműfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedése miatt 6 kor. félévi előfizetésért, 12 ily gazdag tartalmú füzetet s azon felül a 20 kiváló beces, 40 kor. bolti árt képviselő, zenemű ujdonságot tartalmazó „Husvétii zenealbum” öt teljesen ingyen adja feléves előfizetőinek. Előfizetések a most f. január júliusi félévre a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalához, Budapest VIII. Józsefkörút 22. intézendők, honnan kívánatra kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

x Az Emke kávéházban naponta Kozák Géza ismert zene kara hangversenyez.

x Korona Bioszkop állandó mozgófénykép színházban május hó 2., 3., 4. és 5-én színre kerül: 1. Furfangos vámör, komikus. — 2. A csempész fia, dráma. — 3. Apai önfeláldozás, dráma. — 4. Riviera, látványos. — 5. Varázkert, varázkép. — 6. A cizco bosszúja, dráma. 7. A légy, komikus.

Bámulatos haladás.

Igazán annak lehet nevezni amit az emberi elme, építkezések, gépek, közlekedési eszközök előállításánál fokról fokra elért. De nemcsak az élettelen anyagból állít elő meglepő munkákat, hanem az élősvények tenyésztésével sem marad hátra; mily óriási feladatot végzett a szőlők újratelepítésével továbbá a diszkertészet, gyümölcsészet stb. terén. Van azonban egy dolog amely mindeniknél rohamosabban terjed, ez az élőkertések létesítése. Igazán bámulatos haladásnak lehet nevezni azt, amit már sok ezer birtokos és kiscgazda az élő sövény ültetésekkel elért s joggal állíthatjuk, hogy nagy mulasztást követ el minden gazda kinek olesó, örökös és teljesen áthatatlan kerítésre van szüksége, ha nem ezt alkalmazza, mert úgy kertek, udvarok, majorok, tanyák, legelők, hegyközségek, temetők, valamint kisebb és nagyobb birtokok stb. stb. a legolesőbban egyszerűsmindenkorra úgy zárhatók körül, hogy nemcsak ember de semmiféle apró állat be nem hatolhat illetve ki nem menekülhet, szóval a körülkerített részeket teljesen kulccsal zárhatóvá teszi. Azért is terjed úgy el, hogy alig van az országnak oly része, ahol nagyban e alkalmazniak, főelőnye lévén, hogy agyag, homok, szikes, köves és vizenyős talajokban is, egyenlően dusan tenyésztő s legellentőbb irtóztató nagy 20—25 sőt nem ritkán 35 cmre elágazott tövisei a legremekőbb örökös sövényt képezik, árnyékot nem tart s a levegőt átterszi. Gyorsan fejlődik gyök-hajtásokat nem neél mint az akáé, orgona. Ha 2 éves korában a föld színétől 10—20 cm. magasan fűrésszel levágatják, annyira megsűrűsödik, s izmos töviseivel úgy összeáll, hogy azon semmiféle állat meg az apró csirke sem hatolhat át, hozzá még oly olesóság, hogy azt bárki megszerelheti: 1000 esetétét 6 frtért meg lehet kapni s ez elég 2000 méter kerítés megörökítéséhez. A legnagyobb tenyésztés az országban az „Ermel-leki első szőlőültvény telepen” van — Nagy Kágyu u. p. Székelhid — ahol igen nagy gondot fordítanak ezen események nevelésére, (tavasszal felásva hideg pincékbe helyezik, hogy a kifakadást megakadályozzák, így még május közepén is a legjobb eredménnyel ültethető) az ültetés és kezelésre nézve pedig — bár az igen egyszerű — ábrákkal ellátott nyomtatott ültetési és kezelési utasítást küldenek, díjtalanul minden rendeléssel. Kívánatra díszes fénynyomatu árjegyzéket is ingyen és bérmentve bárkinek, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Ezen catalogu megszerzése mindenkinek érdekében áll, még azoknak is akik semmit rendelni nem akarnak, mert benne számos oly közlemények elbeszélések szép képek stb. foglaltatnak melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt.

Népmozgalmi statisztika.

Esztergomban az állami anyakönyvezetők hivatalt adatai szerint 1908. április 26-tól, 1908. május 2-ig.

Születtek: Szapp Mária rk. állomás malházó leánya, — Korompai Lajos rk. földm. fia, — Masányi Mária rk. kádársegéd leánya, — Drexler István rk. földm. fia, — Léránt György ég. h. ev. kéményseprősegéd fia, — udvardi Udvardy Kornél Mária Károly János rk. m. kir. póstatiszt fia, — Kovács Ilona rk. napszámos leánya, — Virág Margit izr. divatárkereskedő leánya, — Bábszki Anna rk. városi rendőr leánya.

Házasságok kötöttek: Szolár János rk. kocsis és Juhász Mária rk. mindenes Esztergom, — Csipke János rk. eserepessegéd és Olasz Terézia rk. szakácsnő Esztergom, — Köles Ferencz rk. vincellér Torna és Szóda Julianna rk. Esztergom.

Meghaltak: Balla Amália rk. 2 éves (tüdőlob) — Lusztig Róza izr. 15 hónapos (rängögöres) — Brezura István rk. 88 éves, napszámos (aggkór) — Alter Károly rk. 54 éves, fuvarozó (dermedés) — Heinczinger Katalin rk. 2 éves (gyer-

mekaszály) — Vodicska Terézia rk. 4 éves (vörheny) — Kalácska Ferencz rk. 1 hónapos (bélhurut) — özv. Huszár Istvánné Német Julianna rk. 4 éves, napszámosnő (szívbillentyűelégtelenség) Kollár Ignác rk. 64 éves, takács (tüdőgümőkór).

„ALIFIG” háziszert,
melyet a „California Fig Syrup Co.” a leg-tökéletesebb módon készít s a mely világ-hírré tett szert.

Kapható minden gyógyszerárban.
Egy nagy üveg ára 3 K., kis üveg 2 K.
Főraktár: Török József gyógyszerár,
Budapest, VI., Király-utca 12. szám.

x Ha cipő, legyen fekete és ha cipőkrém, akkor legyen Noxin a kulccsal. Az egész földkerekségen ismerik a Noxin cipőkrémet, amely a bőrnek maradandó, tükör fényes, éjfélete szint ad s emellett tartóssá is teszi. Magyar ember talál-mánya a Noxin, Hochsinger Testvérek gyártják Budapestben, Rózsa-utca 85. Kapható minden jobb üzletben.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

NYILTTÉR.

Válasz

mindazon támadásokra, melyek az impregnált és selekcionált (válogatott) takarmány repamagra (csillag védjeggyel) vonatkoznak.

Mindezeideig hallgattunk azokról a rendszeresen folytatott támadások és gyanúsításokról, melyek szöben és írásban érintették a nagytekintélyű Mautner Ödön es. és kir. udvari magkereskedő céget Budapestben.

De miután a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” lapjának legutolsó számaiban a „Jaensch” nevet is említi, ezennel a következőket jelentjük ki a nyilvánosság előtt:

1. Minden egyes bál csillagjegyű védjeggyel és eredeti ólomzárral ellátott takarmány repamag, melyet a Mauthner Ödön cégnek szálítottunk, **tényleg impregnálva is lett.** — **NEM IGAZ** tehát, ha Rázsó tanár ur vagy a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” lapjának szerkesztősege ennek ellenkezőjét állítják.

2. Minden egyes bál takarmány repamag, melyet ami ólomzárral a Mauthner Ödön cégnek szállítottunk, teljes kifejtett, nehéz, eredeti jelleggel bíró anyarépákból származik, melyet tápérték tartalmára nézve laboratóriumunkban **egyenként megvizsgálunk.** — **NEM IGAZ** tehát, ha Rázsó tanár ur vagy a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” vezetősege ennek ellenkezőjét állítják.

3. Sohasem kértük a „Német Gazdasági Egyesület”-et, hogy tenyésztésünket a magtenyésztési törzskönyvbe beiktassa. **NEM IGAZ** tehát, ha est bármily oldalról is állítják. — Az az állítás **SEM IGAZ**, hogy repamag tenyésztésünk bevezetésére vonatkozó kérelmünket a „Német Gazdasági Egyesület” bíráló bizottsága visszautasította volna, mert eziránt sohasem folyamodtunk.

4. **IGAZ AZONBAN** az, hogy minden nagyobb, szolid tenyésztő német cég az anyanövény kiválasztása által igyekezik termékeit megjavítani, —

hogy velünk együtt léteznek sok magtenyésztő, ki a **laboratóriumban való egyenkénti vizsgálattal** a takarmányrépa minőségét javítja, ami nem tévesztendő össze a szokásos szemmérték után való válogatással, melyet minden gazda egyedül is eszközölhet. Ezen eljárás természetesen össze sem hasonlítható és elenyésző értékkel bír a vegyi vizsgálat alapján kiválasztott anyarépákkal szemben.

5. **Igaz végül**, hogy nincs oly szolid német takarmányrépa magtermelő, ki szelecionált (válogatott) anyarépáról származó eredeti magvait olcsóbb áron becsájtaná forgalomba, mint mi.

Az igen tisztelt gazdaközönség eléggé intelligens, hogy a mi nyilatkozatunkból levonja azt a következtetést, hogy mely indító okokra vezetendő vissza az a hajszja melyet a mi szelecionált (válogatott) anyarépákról tenyésztett impregnált takarmányrepamagunk ellen indítottak, s e hajszának fővonásaiban ne lásson mást, mint gyűlöletet és irigységből fakadó gyanúsításokat.

Ha nálunk terjesztenek ehhez hasonló **irigy, valótlan állításokat**, az illetők ellen megindítjuk a büntényítő eljárást.

Aschersleben, 1908. április hó.

Gustav Jaensch & Co.
magtermelési részvénytársaság.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ

V. 244/1908 számhoz.

Árverési hirdetés

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré tesz, hogy a muzslai kir. járásbíró-ságnak 1908 évi V. 169/2 számú végzésével dr. Komlós Arthur ügyvéd által képviselt Takarékpénztár Szövetkezet felperes részére dr. Szántó Bertalan alperes ellen 700 kor. követelése erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 1344 koronára becsült ingóságokra a fentidézett kir. járásbíró-ság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felül-foglaltok követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Párkányban leendő megtartására határidőül **1908 évi május hó 7-ik napjának d. u. 5 óraja** tűzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, k k az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése-ig alulírott kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Muzslán, 1908 évi április 22-napján.

Kiss Sándor kir. bir. végrehajtó.

Birói árverés.

Néhai Szolák Imre tulajdonát képezett, a tokodi üvegyár és a tokodi vasútállomás közvetlen szomszédságában fekvő 2 lakó ház, a hozzá tartozó terjedelmes kert és szőlővel egygyütt f. évi május hó 5-én birói árverésen eladódik.

A közelebbi adatokat dr. Burián János ügyvéd közli.

NYILTTÉR.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona.

Elsőrangú kénes hévívízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és vilamosvíz-fürdők. Ivó-kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld. *A: igazgatóság.*

NOXIN

A
LEJÓBB
CIPŐ-
KRÉM

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

A LEGSZEBB
Bérma ajándék

egy
IMAKÖNYV.
melyek ez alkalommal különösen nagy választékban érkeztek raktárra a „Hunnia“ könyvnyomda könyvkereskedésében ESZTERGOM.
Széchenyi tér. 7.

Gazdaközönség!

Permetezők, kénegezők, kékkő-, cséplőgépek és szelelőrosták, legolcsóbb beszerzési forrása.

LAHNI MIHÁLY azelőtt Bargel Mihály vaskereskedése
Esztergom.

Valódi „kigyós“ kaszák többszöri jótállással. — Ugyanott egy jó házból való fiú tanulóknak felvétetik!

A Kobrak cipő egyedüli árusítója.

PRESZLER JÁNOS

cipész üzlete Esztergom, Kossuth Lajos-utca 22. (a „Vörös Rák“ átellenében.)
Alapított 1886. évben.

Készít mindennemű férfi-, női- és gyermek-cipőket legizlésebb kivitelben és jutányos árakon.

Régi cipők beküldése után vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Mindenféle cipő-krém és cipőfűző kapható.

Ismét

óriási szerencse Gaedickenél.

A szerencse által oly kiválóan kedvelt gyűjtődénk vevői az utolsó sorsjátékban annyi főnyereményhez jutottak, hogy szinte szállóigévé vált ez a mondás:

Naponta egy főnyeremény Gaedickenél!

Csak az **utolsó sorsjátékban** a következő főnyereményeket fizettük ki t. vevőinknek:

A legnagyobb főnyereményt 400.000 K.-t a 19406. számra

90000 koronát a	3148 számra	30000 koronát a	88837 számra
80000 " "	47334 " "	25000 " "	15900 " "
70000 " "	11140 " "	25000 " "	30049 " "
60000 " "	3952 " "	25000 " "	52235 " "
50000 " "	64714 " "	20000 " "	22692 " "
40000 " "	95853 " "	20000 " "	79375 " "
30000 " "	112645 " "	20000 " "	90638 " "
30000 " "	42778 " "	20000 " "	88000 " "

A ki egy főnyereményhez akar jutni, az játszik feltétlenül **GAEDICKE** szerencsegyűjtődjében, mert eddig ott nyerték bebizonyíthatólag a legtöbb főnyereményt. Az I. oszt. húzása már

május 21-én és 23-án kezdődik

A sorsjegyek ára:

Egy egész 12. — Egy fél 6. — Egy negyed 3. — Egy nyolcad sorsjegy. 1.50 korona.

Postabefizető-lapot vezetőinknek portómentesen küldjük.

Kisérleje meg egyszer szerencsésjét Gaedicke szerencsegyűjtődjében s Ön biztos számíthat eredményre.

GAEDICKE

bankház — — — — Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 11. szám.

Szliács Acél-fürdő.

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Főfelmúlhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok hátterinez és idegbajok, bémulás ellen, át-szenvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvos:

Dr. Rhorer Aladár.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapesten át, szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő föl-világosítást és prospektust utazás lakás, árkedvezményről az első és utószezonban stb. ad:

Fürdőigazgatóság. Szliács. (Zólyom megye.)

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult hájiszer, mely már sok évtől a legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. Készítményét, oszról és meghűléseknél, bedörz-sülésnél, sóskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszeriára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Tirgram-por

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja: üvegben —30, —60, 1— és 2.— koronáért kapható.

Tirgram-tinktúra

esakis poloskák ellen üvegekben —40 —80, 1'20, 2'60 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest IV., Károly-u. 1.

Kapható: Esztergomban Berger Vilmos, Schulteis Adolf, Szecey István, Metz Sándor, Jedlicska Rezső, Kühn Gábor, Kürez Dezső és Kömley Károlynál.

A szépség egyik főkelléke

a szép arcbor!

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÈME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A MARGIT-CRÈME rendkívül finom, kellemes sikkosságu, felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behelzgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szeplőt, májfoltot és mindenemű börtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen krémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől a gyermeked üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Leglényegesebb előnye, hogy higanyt, ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelyek 1 korona.
— Margit szobban 70 fill., Margit-puder kor. 120
Margit fogpép 1 kor., Arcvizi 1 kor.

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti: FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARADON. — 6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

A FÖLDES-féle MARGIT-CRÈME kapható: Esztergomban Kerschbaum-mayer K., S. Rochlitz Art-hur, Zsiga Zsigmond gyógyszerészknél.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Pontosság! Lakás-megteremtés! Saját érdekében hirdetésen kívül kizárólag LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napra kizárólagos képviselet!

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan: **Garvens-szivattyut**

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sósorszesz az

ERŐ SÓSORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS** vegyszert és kozmetikai laboratorium.

GYÖR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek

BARTA-fele erdei gyümölcsbefőttek, szörpök, gomba-, hus- és főzelék-konzervek, nemcsak borovicskát, legkülönösebb minőségben szállít — előkelőbb fűszerekkel kiegészítve is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepe megye). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT

(hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógy-szere a BARTA-fele fekete áfonya-gyógybor, kapható gyógyszerészek-nél, 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít előkelőbb fűszerekkel kiegészítve is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepe megye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3 20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kalvin-ter.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL GLÜCK

legelőkeltebb emésztőpor

Doboz 2 kor.

Postai szállítás „FEHÉR GALAMB“ gyógyszeriár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta vér- get a lakásban ép úgy, mint mindenemű hernyót, fér- és levéltetűt és egyéb kert- és valeményben kártékony állat- kákat és azok petéit azonnal megöli.

Legmegbízhatóbb védőszer szunyog és darázs ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt.

Veszerképviseletk Magyarország részére: **DIAMANT és VADAS**

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY

szerencsége páratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fovarosi sorsjegyiroda r.-t.-nál

BUDAPEST, KAROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógytára Budapest, Gyár-utca 17.

„Tollent-útkok“ ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet. Minden gyógyszertárban és drogériában kapható.

1 doboz 1 kor. 20 fillér.

Főraktár **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerész részénél **KISPEST, Rákóczi-utca 2.**

Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZÁLLÓ

Szállás: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.

100 szoba 2-30 K-tól feljebb, kizárólagos- má és világhírességekkel együtt Fürdők, elegáns kávéház, étterem. Vilámos vasúti megállóhely az ószi pályaudvarok és hatók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemopatiiai rendelő-intézet

Idült betegségekben szentendők számára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrmeáru elsőrangú és az egész világon el vannak terjedve.

Első és legnagyobb molykár ellen védő részv.-társ.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték Sorsolási Terve. Huszonkettedik sorsjáték. 125.000 sorsjegy 62.500 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona. Huzás: 1908. máj. 21. és 23.		Második osztály Betét 20 korona. Huzás: 1908. jún. 16. 17. és 19.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1908. júl. 14. 15. és 16.		Negyedik osztály Betét 40 korona. Huzás: 1908. aug. 11. 12. és 13.		Ötödik osztály Betét 32 korona. Huzás: 1908. szept. 2. 3. és 4.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás: 1908. szeptember 22-23. okt. 22-ig.		
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000.000 (Egy Millió) Korona		
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	1 ut.	600000	600000
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000	1 "	40000	1 "	40000	1 nyer.	400000	400000
1 "	15000	1 "	20000	1 "	25000	1 "	25000	1 "	25000	1 "	200000	200000
1 "	10000	1 "	15000	1 "	20000	1 "	20000	1 "	20000	1 "	100000	100000
1 "	5000	1 "	10000	1 "	15000	1 "	15000	1 "	15000	1 "	90000	90000
4 "	2000	4 "	3000	4 "	10000	4 "	10000	4 "	10000	1 "	80000	80000
6 "	1000	6 "	2000	6 "	3000	6 "	3000	6 "	3000	1 "	70000	70000
10 "	500	10 "	1000	10 "	2000	10 "	2000	10 "	2000	1 "	60000	60000
35 "	300	20 "	500	15 "	1000	15 "	1000	15 "	1000	1 "	50000	50000
115 "	100	130 "	300	135 "	500	135 "	500	135 "	500	1 "	40000	40000
325 "	40	4825 "	80	5325 "	130	5325 "	170	4825 "	200	1 "	30000	60000
4000 ny. Kor. 304000		5000 ny. Kor. 609000		5500 ny. Kor. 1022750		5500 ny. Kor. 1255750		5000 ny. Kor. 1325500		1 "	25000	50000
										1 "	20000	80000
										1 "	15000	120000
										1 "	10000	300000
										1 "	5000	300000
										1 "	435	870000
										1 "	900	900000
										1 "	1200	600000
										1 "	34850	6970000
										37.500 nyerem. és jut.	Korona	11 940.000

Az I. osztály 1908. május 21. és 23-án tartatik meg. A huzások a Magy. Kir. állami ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908. évi április hó 26-án.

Magyar Kir. szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lukács.

Hazay.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Egy tanuló fiú felvétetik
WILLI JÓZSEF

fűszerkereskedőnél Esztergom, Jókai-utca.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

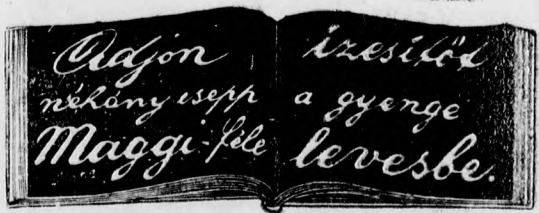
Ezen cégtábláról ismerhetők fel az üzletek,

melyekben eredeti SINGER gépek kaphatók.

SINGER CO.

varrógép részvénytársaság ESZTERGOM.
1908. május 1-től Lőrincz-utca, Takarékpénztár épület.

Maggi Gyula és Társa

Hoda: Wier, IV/1. Gyar: Bregenz.

Fillér **4** Fillér

a nagymosáshoz!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS

PASZTILLÁT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérmű!

Foltot vagy csikot nem csinál!

Ártalmatlan mert savmentes!

Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

URANOS-pasztilla csak **4** fillér

és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható:

Mintadobozt = 10 drb. pasztilla = 40 fillér

beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár, Budapest VI.

Esztergom: VILLI JÓZSEF.

